

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน ตำบลวังกระแจะ อำเภอ ไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการศึกษาวิจัยทางมานุษยวิทยา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลวังกระแจะ อำเภอ ไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลวังกระแจะ อำเภอ ไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ละเอียด ชัดเจน และสมบูรณ์ การวิจัยครั้งนี้จึงได้แบ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยออกเป็น 2 กลุ่มตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1.1 ประชากรผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตตำบลวังกระแจะ จำนวน 805 คน ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มผู้สูงอายุรอบแรกซึ่งพิจารณาจากการที่มีสภาพร่างกายจิตใจที่ปกติสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ไม่มีปัญหาทางจิต ทางการฟัง และทางการพูด ถือเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญ จากจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด นอกจากนี้ ผู้สูงอายุที่ปฏิเสธการสัมภาษณ์ก็จะถูกตัดทิ้งจากการเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจากจำนวนผู้สูงอายุที่คัดเลือกในรอบแรก สามารถแบ่งเป็นผู้สูงอายุที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และผู้สูงอายุที่มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกมาเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกให้มีความหลากหลายทั้งทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมมากที่สุด

1.2 บุคคล ผู้นำหรือสถาบันสำคัญต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน ได้แก่ องค์กรท้องถิ่น วัด โรงเรียน และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีต่อผู้สูงอายุในด้านใดบ้างนั้นจะเก็บข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 45 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุในเขตตำบลวังกระแจะ ที่ถูกสุ่มตัวอย่างมา 260 คน และผู้นำชุมชน 4 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเลขสุ่มของเกร์ชชีและมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นประชากร คำนวณตามสูตร ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3.1

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (260 คน)

E = ขนาดประชากร (805 คน)

โดยใช้สูตร

$$n = \frac{N \times e}{E}$$

$\frac{N \times e}{E}$

รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนประชากรและและกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ตามที่แสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
หมู่ที่ 1	115	40
หมู่ที่ 2	105	35
หมู่ที่ 3	145	45
หมู่ที่ 4	85	27
หมู่ที่ 5	70	22
หมู่ที่ 6	80	25
หมู่ที่ 7	88	28
หมู่ที่ 8	68	22
หมู่ที่ 9	49	16
รวม	805	260

ตารางที่ 3.2 ประชากรผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มบุคคล ผู้นำ หรือสถาบันสำคัญต่าง ๆ ที่อยู่ในชุมชน

ลำดับที่	ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
1.	องค์กรท้องถิ่น 1.1 นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล 1.2 รองนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล 1.3 เลขานุการนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล 1.4 ประธานสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล 1.5 รองประธานสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล 1.6 สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล 9 หมู่บ้าน 1.7 กำนันตำบลวังกระแจะ 1.8 ผู้ใหญ่บ้าน	1 1 1 1 1 9 1 8
2.	วัดในตำบลวังกระแจะ 2.1 เจ้าอาวาสวัดแก่งสารวัตร 2.2 เจ้าอาวาสวัดวังกระแจะ 2.3 เจ้าอาวาสวัดแก่งสามัคคี (วัดแก่งระเบิด) 2.4 เจ้าอาวาสวัดหาดจิว 2.5 เจ้าอาวาสวัดเขาช้าง 2.6 เจ้าอาวาสวัดต้นมะม่วง 2.7 เจ้าอาวาสวัดเนินสวรรค์ 2.8 เจ้าอาวาสวัดบึงดี	1 1 1 1 1 1 1 1
3.	โรงเรียนในตำบลวังกระแจะ 3.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเข้าพัง หรือ ผู้แทนฯ 3.2 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังกระแจะ หรือ ผู้แทนฯ 3.3 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแก่งสารวัตร หรือ ผู้แทนฯ 3.4 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแก่งระเบิด หรือ ผู้แทนฯ 3.5 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านต้นมะม่วง หรือ ผู้แทนฯ 3.6 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาช้าง หรือ ผู้แทนฯ	1 1 1 1 1 1
4.	องค์กรอื่น ๆ 4.1 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังกระแจะ 4.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 4.3 พัฒนาการผู้ประสานงานตำบล	1 1 1

ตารางที่ 3.2 ประชากรผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มบุคคล ผู้นำ หรือสถาบันสำคัญต่าง ๆ ที่อยู่ในชุมชน (ต่อ)

ลำดับที่	ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
	4.4 ผู้จัดการธนาคารหมู่บ้านเขาพัง	1
	4.5 ชมรมผู้สูงอายุตำบลวังกระแจะ	4
	รวม	45

2.2 กลุ่มที่ใช้สัมภาษณ์เชิงลึก ที่เป็นผู้นำชุมชนจำนวน 4 คน วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีแบบเจาะจงจากผู้นำชุมชนที่มีหน้าที่โดยตรงและมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

2.3 กลุ่มที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Group) ที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 12 คน วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากผู้สูงอายุจำนวน 260 คน โดยคัดเลือกจากผู้นำของผู้สูงอายุในหมู่บ้านนั้นๆ และมีสภาพร่างกายจิตใจที่ปกติสามารถช่วยเหลือตัวเองและผู้อื่นได้ ไม่มีปัญหาทางจิต ทางการฟัง ทางการพูด มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาชีวิตและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชีวิตของผู้สูงอายุได้ และมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

รายละเอียดเกี่ยวกับ กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ตามที่แสดงในตารางที่ 3.3 และตารางที่ 3.4 ดังนี้

ตารางที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สัมภาษณ์เชิงลึก ที่เป็นผู้นำชุมชนที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 4 คน

ลำดับที่	ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
1	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ	1
2	ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอไทรโยค	1
3	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาพัง หรือ ผู้แทนฯ	1
4	ประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลวังกระแจะ	1
	รวม	4

ตารางที่ 3.4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Graup) ที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 12 คน

ลำดับที่	ประธานผู้สูงอายุในหมู่บ้าน	จำนวนคน
1	หมู่ที่ 1	1
2	หมู่ที่ 2	1
3	หมู่ที่ 3	1
4	หมู่ที่ 4	1
5	หมู่ที่ 5	1
6	หมู่ที่ 6	1
7	หมู่ที่ 7	1
8	หมู่ที่ 8	1
9	หมู่ที่ 9	1
10	ผู้ทรงคุณวุฒิ	3
	รวม	12

ที่มา (องค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ, 2553, หน้า 4)

เครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 แบบสอบถาม (questionnaire)

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามประเภทเลือกตอบ (check list) เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่มาของรายได้ในแต่ละเดือน วิเคราะห์โดยสถิติเชิงบรรยายด้วยการใช้ค่าความถี่ และคำร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการวัดระดับคุณภาพชีวิต ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ เพื่อวัดคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของคำว่าคุณภาพชีวิตไว้คือ

คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีความพึงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ในการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขวัดจากการตอบแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า

5 ระดับตามการรับรู้ของตนเองของผู้สูงอายุในตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านร่างกาย (physical domain) คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคล มีความพอใจกับสุขภาพร่างกาย ไม่มีการเจ็บปวดตามร่างกาย ทำให้ไม่สามารถทำในสิ่งที่ต้องการได้ กำลังเพียงพอที่จะทำงานหรือดำเนินชีวิตประจำวัน พอใจกับการพักผ่อนนอนหลับ สามารถทำอะไรผ่านไปได้ในแต่ละวัน มีความจำเป็นต้องไปรับการรักษาพยาบาล พอใจกับความสามารถในการทำงานได้อย่างที่เคย สามารถไปไหนมาไหนได้ด้วยตนเอง ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ และมีความเป็นอยู่ดี

2. ด้านจิตใจ (psychological domain) คือ การรับรู้ทางสภาพจิตใจของตนเองรู้สึกพึงพอใจในชีวิต มีสมาธิในการทำงาน พอใจในตนเอง ยอมรับรูปร่างหน้าตาของตนเอง ไม่มีความรู้สึกหงาเศร้า หดหู่ สิ้นหวัง หรือวิตกกังวล รู้สึกว่าชีวิตมีความหมาย มีโอกาสได้พักผ่อนคลายเครียด มีความรู้สึกที่ดีกับชีวิตความเป็นอยู่ พอใจกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน รู้สึกเพียงพอต่อรายได้ในชีวิตประจำวัน

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (social relationships) คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนกับบุคคลอื่นการรับรู้ถึงการที่ได้รับความช่วยเหลือและได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมด้วยพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับคนอื่น การช่วยเหลือที่เคยได้รับจากเพื่อนๆ และชีวิตทางเพศ ได้รับการดูแลสุขภาพร่างกายจากผู้ใกล้ชิด และเจ้าหน้าที่อนามัยหรือสาธารณสุข ได้เข้ากลุ่มสังคมในชุมชน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้ร่วมมือกันเพื่อนบ้านแก้ไขปัญหาในชุมชน ตนเองและครอบครัวมีความหวังที่จะมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข

4. ด้านสิ่งแวดล้อม (environment) คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต การรับรู้การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต พอใจกับสภาพบ้านเรือนที่อยู่ มีเงินพอใช้จ่ายตามความจำเป็นพอใจที่จะสามารถใช้บริการสาธารณสุขได้ ได้รับรู้เรื่องราวข่าวสารที่จำเป็นในชีวิต สภาพแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพ พอใจกับการเดินทางไปไหนมาไหน มีสถานที่พักผ่อนหรือออกกำลังกาย ไม่มีสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ และมีสภาพแวดล้อมด้วยพื้นที่สีเขียวในชุมชน

แบบสอบถามส่วนนี้ผู้วิจัยสร้างให้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

5 ระดับ ตามแนวทางการสร้างแบบวัดของ ลิเคอร์ท (Likert's Scale) โดยให้ความหมายแต่ละระดับดังนี้

5 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับมาก

- 3 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลวังกระแจะอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรีในด้านต่างๆ โดยใช้เกณฑ์ความหมาย ของค่าเฉลี่ยใน 5 ระดับ คือ

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth- Interview)

2.2 แบบสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Group)

แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 2 ชุด จำนวน 6 ข้อซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non- Structured Interview) ใช้ถามความคิดเห็น แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลวังกระแจะอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี และข้อเสนอแนะทั่วไปโดยกำหนดไว้ 4 ด้านคือ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสุขภาพจิต ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษา
3. ร่างแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไขด้านเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรง (validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) มีค่าอยู่ในระหว่าง 0.60- 1.00 โดยปรากฏรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด

7. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) จากโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้สำหรับงานวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านให้ได้ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.07

8. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งแล้วเสนอประธานกรรมการและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นจึงนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

9. การสร้างแบบสัมภาษณ์โดยขอรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ และรับฟังข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ขอจดหมายราชการจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีนำส่งพร้อมกับแบบสอบถามขอเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 นำหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุในตำบลวังกระแจะจำนวน 260 ฉบับ และได้แบบสอบถามกลับคืนมาแบบสมบูรณ์ จำนวน 260 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองทุกชุด

1.3 นำเสนอแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนจำนวน 4 คนคือนายมันจื้อน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ พระครูอดุลพิริยานุวัตร ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอไทรโยค นายเริงฤทธิ์ ดีสวาท ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาพัง นายสุคใจ เฟ็งคุ้ม ประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลวังกระแจะ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

2.2 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Group) กับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำแบบสอบถามมาจัดระเบียบลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป spss/pc (statistical package for the social science) โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ที่ใช้สำหรับงานวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งใช้สถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และที่มาของรายได้ในแต่ละเดือน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อศึกษา ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ทำการจัดหมวดหมู่ของคำตอบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน